

‘สมุทรสาคร’ เมืองทะเล

ดินแดนประวัติศาสตร์

'สมุทรสาคร' เมือง

ดินแดนประวัตศ

"สมุทรสาคร" ... "เมืองแห่งทะเลและแม่น้ำ"

ความหมายจากชื่อของจังหวัดบ่งบอกได้อย่างชัดเจนว่าต้องเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรและอาชีพที่หลากหลายอันเนื่องมาจากทะเลอย่างแน่นอน หลักฐานทางประวัติศาสตร์ กล่าวไว้ว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา สมุทรสาครเดิมเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีชาวจีนนำเรือสำเภาเข้ามาจอดเทียบท่าค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าและได้พักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเรียกว่า "บ้านท่าจีน" ต่อมาในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พ.ศ. 2099) ได้โปรดให้ยกฐานะขึ้นเป็น "เมืองสาครบุรี" เพื่อเป็นหัวเมืองสำหรับเรียกระดมพลเวลาเกิดสงคราม และเป็นเมืองหน้าด่านป้องกันข้าศึกศัตรูที่จะเข้ามารุกรานบุกรุกทางทะเล

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ "ต้องห้ามพลาด" คือ "ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร" อาคารแบบเก๋งจีนตั้งอยู่ใกล้กับป้อมวิเชียรโชฎก เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นศูนย์รวมจิตใจ ภายในประดิษฐาน เจ้าพ่อวิเชียรโชติ แกะสลักด้วยไม้โพธิ์ ลักษณะคล้ายองค์พระสยามเทวาธิราชประทับยืนบนเกี้ยว แต่ละปีชาวสมุทรสาครจะร่วมกันจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาครทั้งทางบกและทางน้ำอย่างยิ่งใหญ่

"ตลาดสดมหาชัย" ตลาดเก่าแก่โบราณจำหน่ายสินค้าอาหารทะเลทั้งสด แห้ง และแปรรูป มีให้เลือกมากมายหลากหลายชนิดที่นี่ไม่ใช่เพียงแคตลาดสำหรับซื้อสินค้าอาหารทะเลเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่ ที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่สำคัญของชาวมหาชัย ที่ถูกหลานยังคงรักษาและดำรงชีพสืบต่อกันมาอีกด้วย

"วัดโกรกกราก" หลวงพ่อปู่ พระพุทธรูปไม้แฉ่งคาถาเล่าขานว่า เกิดโรคตาแดงระบาดไปทั่วบ้านโกรกกราก ชาวบ้านจึงพากันมาบนบานศาลกล่าว ถ้าตาหายเจ็บหายแดงจะนำแผ่นทองมาปิดที่ดวงตาขององค์พระศิลาแลง ผลปรากฏว่าหายกันทั้งหมดบ้านชาวบ้านจึงได้นำแผ่นทองมาปิดที่ตาขององค์พระศิลาแลง ครั้นพระครูธรรมสาคร ญาณวัฒน์ หรือ หลวงปู่กรับ อดีตเจ้าอาวาสมาพบเห็นจึงนำแฉ่งคาถามาใส่ไว้เพื่อที่จะไม่ให้ญาติโยมปิดทองที่ดวงตาองค์พระศิลาแลงอีก ภายหลังชาวบ้านจึงนำแฉ่งตามากวางแพนจนถือปฏิบัติเป็นประเพณีตั้งแต่บัดนั้น

"แหล่งควาพ-โลมา ป้าชายเลน และไม้ไผ่ชะลอคลิ้น" ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา จังหวัดสมุทรสาครได้ดำเนิน

โครงการปลูกไม้ไผ่ชะลอคลิ้นและปลูกป้าชายเลนควบคู่กันไป เพื่อเป็นการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนสนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ป้าชายเลนและแนวโครงการไม้ไผ่ชะลอคลิ้นยังเป็นแหล่งควาพ และโลมาที่มักจะเข้ามาหากินใกล้ชายฝั่งอยู่เป็นประจำด้วย

"สะพานแดง" สะพานไม้ที่ทอดยาวแนวริมทะเล สร้างอยู่ใกล้เคียงกับ ศาลมัจฉานู ต.โคกขาม อ.เมือง เป็นอีกจุดหนึ่งในการชมวาฬและฝูงโลมา ยิ่งเวลาที่ลมหนาวพัดเข้าสู่อ่าวไทย สายลมและน้ำเค็มจะเป็นผู้นำพาครอบครัวโลมาให้มาใกล้ฝั่ง นำตื่นตาตื่นใจสำหรับผู้ที่ได้พบเห็นเป็นอย่างมาก

"ศาลาพระกลางทะเล" หรือ "ศาลาพุทธมหาสมุทร" เป็น Unseen สมุทรสาคร ภายในมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ ตั้งอยู่ในตำบลพันท้ายนรสิงห์ อ.เมือง ใครอยากจะได้ไหว้พระต้องนั่งเรือจากครัวริมทะเล ออกไปประมาณ 15 นาที

"ศาลพันท้ายนรสิงห์" เขตประวัติศาสตร์ จัดสร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงองค์พ่อ พันท้ายนรสิงห์ นายท้ายเรือของ สมเด็จพระเจ้าเสือ ความจงรักภักดีที่มีต่อชาติบ้านเมือง และเคารพกษัตริย์เชียวราบถูกเล่าขานสืบต่อกันมาจนถึงวันนี้เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับลูกหลาน

"อุทยานพระโพธิสัตว์กวนอิมท่าฉลอม" สร้างขึ้นในโอกาสอันเป็นมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 50 ปี ในพุทธศักราช 2539 เป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมปางเมตตา ประทับยืนบนฐานดอกบัว ภายใต้อาสน์เป็นถ้ำสำหรับให้ผู้คนเข้าไปกราบไหว้สักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตั้งประดิษฐานไว้

"วัดนักบุญอันนา" รูปปั้นพระแม่กัญญาอันนาใหญ่ที่สุดในเอเชีย ประทับยืนบนฐานเหนือศาลาภิรมแม่น้ำท่าจีน โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยกให้เป็น Unseen in Thailand ของจังหวัดสมุทรสาคร

"วัดท่ากระเปือ" อ.กระทุ่มแบน มีรูปปั้น หลวงพ่อรุ่ง

(เทพเจ้าแห่งลุ่มน้ำท่าจีน) อีกวัดหนึ่งของสมุทรสาคร สัมฤทธิ์ผลทูลถวายแน่นอน

"วัดนางสาว" วัดเก่า เป็นโบราณสถานสำคัญ มีคูน้ำเข้างอกเพียงประตูเดียวชาวมุขกระเบื้องดินเผาแบบเก่า หินทรายขนาดเล็กอยู่รอบ

"ตลาดน้ำหนองพะอง" ตลาดน้ำหนองพะอง ต.สวนหลวง ผลผลิตของประชาชนในพื้นที่พื้นบ้าน กรมการค้าภายใน แรกของสมุทรสาคร เพื่อเป็น วิสาหกิจชุมชน SMEs ได้

ยังเพื่อให้เห็นอัตลักษณ์ของ "หลวงพ่อโต" วัดริมคลองดำเนินสะดวก พระแดงลาบูน ปางมารวิชัย การขนานนามว่าเป็น "เทพประชาชนจากทั่วสารทิศมา หลวงพ่อหนานุ่มเป็นสิ่ของ ปิดทองประจำปี จะมีพิธีและดำเนินสะดวก ด้วยเรือที่ปอย่างยิ่งใหญ่สวยงาม

"สวนเกษตรบ้านแเลือกมากมาย ทุกปีชาวมุขและเชิดชูวิถีชีวิตการทำเกษตรอำเภอบ้านแพ้ว" ควบคู่ไป

สร' เมืองทะเล

แดนประวัติศาสตร์

และปลูกปายายเลนควบคู่กันไป เพื่อขยายฝั่งและเพื่อเพิ่มพื้นที่ปายายเลน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปายายเลนจะลอคถิ่นยังเป็นแหล่งดูวาฬ และโลมา ฝั่งอยู่เป็นประจำด้วย

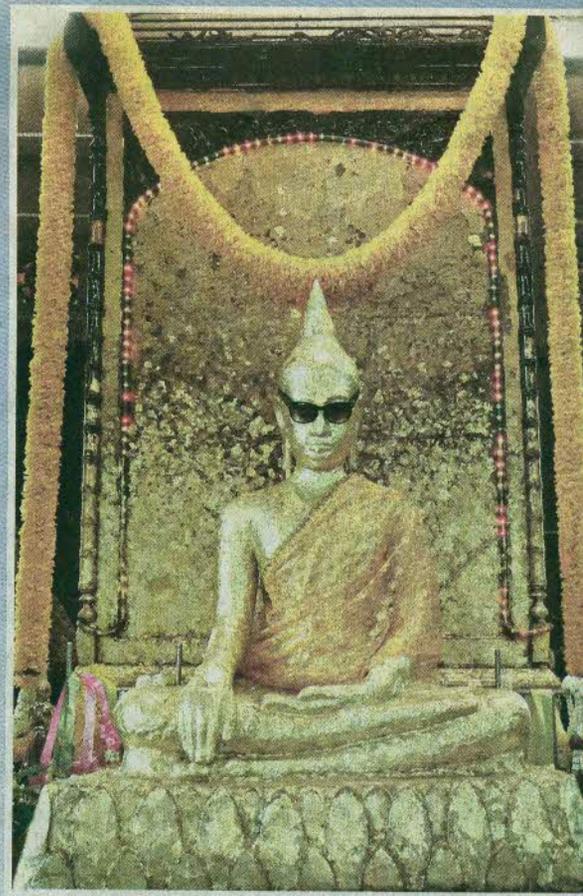
พานไม้ที่ทอดยาวแนวริมทะเล สร้างอยู่ โลกขาม อ.เมือง เป็นอีกจุดหนึ่งในการที่ลมหนาวพัดเข้าสู่อ่าวไทย สายลมและ อร์วโลมาให้มาใกล้ฝั่ง นำตื่นตาตื่นใจ ่างมาก

ล' หรือ "ศาลาพุทธมหาสมุทร" เป็น นมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ ตั้งอยู่ใน ่อง ใครอยากงะไหว้พระต้องนั่งเรือจาก วม 15 นาที

(เทพเจ้าแห่งลุ่มน้ำท่าจีน) องค์ใหญ่ที่สุดในโลก และเป็นวัดสำคัญ อีกวัดหนึ่งของสมุทรสาคร ใครได้มากราบไหว้บูชาตั้งจิตอธิษฐาน สัมฤทธิ์ผลทุกรายแน่นอน

"วัดนางสาว" วัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีโบสถ์มหาอุด เป็นโบราณสถานสำคัญ มีฐานโค้งเป็นรูปเรือสำเภาก่ออิฐ มีประตู เข้าออกเพียงประตูเดียวชาวบ้านเรียกว่า "โบสถ์มหาอุด" หลังคา มุงกระเบื้องดินเผาแบบเก่า ชื่อข้างบนใช้ไม้ซุงทั้งต้น มีเสมาคู่เป็น หินทรายขนาดเล็กอยู่รอบ ๆ

"ตลาดน้ำหนองพะอง" ตั้งอยู่ริมคลองภาษีเจริญ ณ บริเวณ วัดหนองพะอง ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน สินค้าส่วนใหญ่เป็น ผลผลิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น ผัก ผลไม้ ขนมอบราณ ขนม พื้นบ้าน กรมการค้าภายในประกาศให้เป็น "ตลาดต้องชม" แห่ง แรกของสมุทรสาคร เพื่อเป็นสถานที่ช่วยเหลือเกษตรกรและกลุ่ม วิชาหกิจชุมชน SMEs ได้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าโดยตรง อีกทั้ง

สุดขอดประเพณี

- มกราคม** งานประเพณีวัดโกรกกราก ซึ่งจะมิขึ้นในช่วงมกราคมของทุกปี
- กุมภาพันธ์** งานประเพณีศาลพันท้ายนรสิงห์ 13-17 ก.พ. และงานพันท้ายนรสิงห์มินิอาร์ฟมาราธอน "วิ่งเพื่อความซื่อสัตย์" กับงานวิวาท์แห่งความซื่อสัตย์ จัดขึ้นทุกวันที่ 14 ก.พ.
- มีนาคม** เทศกาลอาหารทะเลจังหวัดสมุทรสาคร ประมาณต้นเดือนมีนาคมของทุกปี, งาน 18 มีนา วันสุขาภิบาลท่าฉลอม และวันท้องถิ่นไทย (วัดช่องลม), งานประเพณีนมัสการปิดทองหลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร และงานเกษตรของดีอำเภอบ้านแพ้ว ช่วงปลายเดือน
- มิถุนายน** งานประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร
- กรกฎาคม** งานฉลองวัดนักบุญอันนา ช่วงปลายเดือน
- ตุลาคม** ตักบาตรดอกไม้ ล้างเท้าพระ วันออกพรรษา, งานประเพณีตักบาตรน้ำผึ้งวัดคลองครุ, งานไหว้เจ้า 9 ศาล เทศกาลกินเจสมุทรสาคร
- พฤศจิกายน** งานเทศกาลปลาทุอร้อยที่ท่าฉลอม, งานประเพณีนมัสการพระโพธิสัตว์กวนอิมท่าฉลอม

งห์ เขตประวัติศาสตร์ จัดสร้างขึ้นเพื่อ ึ่งให้ นายท้ายเรือของ สมเด็จพระเจ้าเสือ ้านเมือง และเคารพถนอมเชื้ยรเวล

ยังเพื่อให้เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนชาวตำบลสวนหลวง "หลวงพ่โต" วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อ.บ้านแพ้ว ตั้งอยู่ ริมคลองลำเป็นสะดวก พระพุทธนิรมลราชสีห์องค์ทอง นี้อิมพทว

ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปาชาย
ฝั่งละคลื่นยังเป็นแหล่งดูวาฬ และโลมา
ชายฝั่งอยู่เป็นประจำด้วย

พานไม้ที่ทอดยาวแนวริมทะเล สร้างอยู่
ต.โลกขาม อ.เมือง เป็นอีกจุดหนึ่งในการ
ลาที่ลมหนาวพัดเข้าสู่อ่าวไทย สายลมและ
อบครวโลมาให้มาใกล้ฝั่ง นำตื่นตาตื่นใจ
อย่างมาก

ทะเล” หรือ “ศาลาพุทธมหาสมุทร” เป็น
ในมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ ตั้งอยู่ใน
เมือง ใครอยากจะให้พระต้องนั่งเรือจาก
มา 15 นาที

่ง” เขตประวัติศาสตร์ จัดสร้างขึ้นเพื่อ
สิงห์ นายท้ายเรือของ สมเด็จพระเจ้าเสือ
คบ้านเมือง และเคารพกษัตริย์โบราณ
นี้เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับลูกหลาน
สัตว์กวณิมท่าฉลอม” สร้างขึ้นในโอกาส
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเสด็จถวีย
ศรัทธา 2539 เป็นพระโพธิสัตว์กวณิม
ฐานดอกบัว ภายใต้ฐานเป็นถ้ำสำหรับให้
รูปปั้นพระแม่กัญญาอันนาใหญ่ที่สุดใน

เมื่อศาลาริมแม่น้ำท่าจีน โดยการท่องเที่ยว
เป็น Unseen in Thailand ของจังหวัด

อ.กระทุ่มแบน มีรูปปั้น หลวงพ่อรุ่ง

สมุทรศกศกทุกยุคแน่นอน

“วัดนางสาว” วัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีโบสถ์มหาอุด
เป็นโบราณสถานสำคัญ มีฐานโค้งเป็นรูปเรือสำเภาก่ออิฐ มีประตู
เข้าออกเพียงประตูเดียวชาวบ้านเรียกว่า “โบสถ์มหาอุด” หลังคา
มุงกระเบื้องดินเผาแบบเก่า ชื่อข้างบนไม้ไผ่ขึงทั้งคัน มีเสมาคู่เป็น
หินทรายขนาดเล็กอยู่รอบ ๆ

“ตลาดน้ำหนองพะอง” ตั้งอยู่ริมคลองภาษีเจริญ ณ บริเวณ
วัดหนองพะอง ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน สินค้าส่วนใหญ่เป็น
ผลผลิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น ผัก ผลไม้ ขนมอบราวม ขน
พื้นบ้าน กรมการค้าภายในประกาศให้เป็น “ตลาดต้องชม” แห่ง
แรกของสมุทรสาคร เพื่อเป็นสถานที่ช่วยเหลือเกษตรกรและกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชน SMEs ได้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าโดยตรง อีกทั้ง

ยังเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนชาวตำบลสวนหลวง

“หลวงพ่อโต” วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อ.บ้านแพ้ว ตั้งอยู่
ริมคลองดำเนินสะดวก พระพุทธรูปโบราณสมัยอยู่ทอง เนื้อหินทราย
แดงฉาบปูน ปางมารวิชัย มีพระพักตร์เอิบอิ่ม อิมละไม ด้รับ
การขนานนามว่าเป็น “เทพเจ้าแห่งลุ่มน้ำคลองดำเนินสะดวก”
ประชาชนจากทั่วสารทิศมาราบไหว้ขอพรและเปิดทองจนองค์
หลวงพ่อกวนุ่มเป็นสิ่งที่ท่องเที่ยวไปทั้งองค์โดยเฉพาะงาน
เปิดทองประจำปี จะมีพิธีแห่หลวงพ่อโต (องค์จำลอง) ในคลอง
ดำเนินสะดวก ด้วยเรือที่ประดับตกแต่งจากพืชผลทางการเกษตร
อย่างยิ่งใหญ่สวยงาม

“สวนเกษตรบ้านแพ้ว” แหล่งผลิตผลทางการเกษตรที่มีให้
เลือกมากมาย ทุกปีชาวบ้านแพ้วจะร่วมกันส่งเสริมสินค้าเกษตร
และเชิญวิถีชีวิตการทำเกษตรกรรมด้วยการจัดงาน “เกษตรของดี
อำเภอบ้านแพ้ว” ควบคู่ไปกับการจัดงาน นมัสการหลวงพ่อโตวัด

สุดขอดประเพณี

มกราคม งานประเพณีวัดโคกรกราก ซึ่งจะขึ้นใน
ช่วงมกราคมของทุกปี

กุมภาพันธ์ งานประเพณีศาลพันท้ายนรสิงห์ 13-17
ก.พ. และงานพันท้ายนรสิงห์มินิฮาร์ฟมาราธอน “วิ่งเพื่อ
ความซื่อสัตย์” กับงานวิวาทแห่งความซื่อสัตย์ จัดขึ้นทุกวันที่
14 ก.พ.

มีนาคม เทศกาลอาหารทะเลจังหวัดสมุทรสาคร
ประมาณต้นเดือนมีนาคมของทุกปี, งาน 18 มีนา วันสุขาภิบาล
ท่าฉลอม และวันท้องถิ่นไทย (วัดช่อลม), งานประเพณี
นมัสการมิตทองหลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร และ
งานเกษตรของดีอำเภอบ้านแพ้ว ช่วงปลายเดือน

มิถุนายน งานประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร
กรกฎาคม งานฉลองวัดนักบุญอันนา ช่วงปลายเดือน
ตุลาคม ตักบาตรดอกไม้ ล้างเท้าพระ วันออกพรรษา,
งานประเพณีตักบาตรน้ำผึ้งวัดคลองครุ, งานไหว้เจ้า 9 ศาล
เทศกาลกินเจสมุทรสาคร

พฤศจิกายน งานเทศกาลปลาทุอร้อยที่ท่าฉลอม,
งานประเพณีนมัสการพระโพธิสัตว์กวนอิมท่าฉลอม

หลักสี่ราษฎร์สโมสร สินค้าขึ้นชื่อมีทั้ง มะพร้าวน้ำหอม ลำไย
มะนาว ปลาสด กุ้ง กล้วยไม้ ฯลฯ

“นาเกลือสมุทร” แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวิถีชีวิต
ท้องถิ่นที่ใกล้จะสูญหาย นาเกลือสมุทรของสมุทรสาครเป็นอาชีพ
ดั้งเดิมที่ทำกันมาช้านาน เกลือสมุทรมีประโยชน์และคุณค่าทาง
โภชนาการ อีกทั้งยังสามารถนำไปทำเป็นสปาเกลือที่มีสรรพคุณ
มากมาย

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสาครยังมีมากมายใคร
อยากรู้ต้องลองมา นอกจากนี้ใครสนใจจะมาซื้อจักรยานเป็นกลุ่ม ก็
มีเส้นทางให้ได้เลือกหลายเส้นทาง ปรึกษาได้ที่ชมรมกีฬาจักรยาน
สมุทรสาคร.